

Møte om eksamen og vurdering i grunnskulen 15.02.2013

Del 1: Om karakterklager

Del 2: Forskriftsendringar 2012

1. Om karakterklager 2012

Tal innkomne klager

	2009	2010	2011	2012
Fagkarakter standpunkt	100	103	101	80
Ordenskarakter	4	1	3	2
Åtferdskarakter	2	2	1	2
Munnleg eksamen				
Annulering skriftleg eksamen				
Skriftleg eksamenskarakter	41	33	59	35

Klage på standpunktkarakter fordelt på kommunar / skular

Klager frå	2009	2010	2011	2012
Tal kommunar	19	19	19	20
Tal skolar	30	30	29	26

Standpunktvurdering

- Ein standpunktkarakter skal seie noko om eleven sin kompetanse ved avsluttinga av opplæringa i faget.
- Krava til fastsetting av standpunktkarakter er i §§ 3-18, jf. §§ 3-17 og 3-3.
 - Ein standpunktkarakter vert fastsett ved at læraren brukar sitt profesjonelle skjønn og gjer ei vurdering av eleven sin kompetanse.

Standpunktklager fordelt på karakter

Karakter	2009 % klager	2010 % klager	2011 % klager	2012 % klager
1	1,0	1,9	3,0	1,3
2	11,0	13,6	15,8	5,0
3	28,0	22,3	22,8	32,5
4	43,0	37,9	42,6	43,8
5	17,0	20,4	15,8	17,5
IV		3,9		

Klager på standpunktkarakter - resultat

År	Avvist	Tilbake for ny vurdering	Karakter endra	Karakter uendra	Samla medhald
2009	69 %	31 %	59 %	41 %	17 %
2010	69 %	31 %	59 %	41 %	18 %
2011	46 %	54 %	69 %	31 %	37 %
2012	45 %	55 %	32 % (manglar)	68 % (manglar)	15 % (manglar)

Klage på standpunkt karakter praktisk-estetiske fag

Fag	2009	2010	2011	2012
Kroppsøving	18%	14%	15%	13%
Mat og helse	17 %	14%	15%	31%
Kunst og handverk	10%	10%	18%	5%
Musikk	4%	13%	9%	3%
SUM	49%	50%	56 %	52%

Klage på standpunkt-karakter

- Flest klager på karakterane 3 og 4
Kvifor så få klager på karakterane 1 og 2?
- Tilbake til skolen for ny vurdering: 55 %
- Samla medhald i 2012: 15 % (manglar)
(ca 37% i 2011, ca 18 % i 2010 og 2009)
- **Praktisk-estetiske fag: 52 % av klagene**

Klage på eksamenskarakter M&R (<u>35 klager</u> : 8 heva, ingen sett ned, 27 ikkje medhald)	Medhald: 23 %

Grunnlaget for vurdering i fag

- §3-3: Dei samla kompetansemåla i læreplanen for faget i LK06
 - Målrelatert vurderingsprinsipp
 - *Formålet med faget* ein nøkkel til tolking av «dei samla kompetansemåla i læreplanane for fag»
 - Kompetanse i faget: hva *kan* eleven - ikke hva eleven har gjort

Krav til standpunktvurdering

- Skal være eit uttrykk for kompetansen ved avsluttinga av opplæringa i faget
- Vurderingsgrunnlaget skal være breitt og vise den samla kompetansen til eleven
 - Det er ikkje høve til å vurdere kompetansen berre på grunnlag av eit utval av kompetansemåla (sjå formål med faget)
 - Kompetansemåla skal sjåast i samanheng.
- Standpunktkarakter skal ikkje vere eit matematisk gjennomsnitt av prøvene som har vore avholdt i løpet av opplæringsåret.
- Eleven skal ha høve til å forbetre kompetansen sin heilt til standpunktkarakteren vert satt.
- Utviklinga det siste halve året vil for dei fleste elevar vere det som har størst relevans/tyding for utviklinga av kompetansen i faga og dermed standpunktkarakteren.

Klage på standpunktkarakterer –

§ 5-12

- Ved klage på standpunktkarakter eller vedtak om ikkje å fastsetje standpunktkarakter kan klageinstansen berre vurdere om gjeldande føresegner om karakterfastsetjing er følgde.
 - Dvs §§ 3-17, 3-18 og 3-3
 - Ut i frå dokumentasjonen ser fylkesmannen om
 - grunnlaget for vurderinga er rett i høve forskrifta
 - at standpunktkarakteren er satt ved avsluttinga av opplæringa i faget
 - det er eit breitt vurderingsgrunnlag som samla viser kompetansen eleven har i faget
 - eleven har hatt høve til å utvikle seg i faget

2. Forskriftsendringar i 2012

Forskriftsendringar

- **Utvida høve til å ta fag frå vgo for elevar på ungdomssteget (Forskrifta § 1- 15)**
- **Innføringstilbod - fritak frå vurdering med karakter**
- **Kompetansebevis i grunnskuleopplæring for vaksne**
- **Tilsetting av grunnskulelærarar**
- **Læreplanrelaterte forskriftsendringar**
 - **Kroppsøving**
 - **Valfag**
 - **Tid til elevmedverknad og elevdemokrati**
 - **Arbeidslivsfaget**

Utvida høve til å ta fag frå vidaregåande opplæring

- Heimel: forskrift til oppl. § 1-15 og forskrift til psl. § 2A-11
- Omfattar elevar på ungdomssteget som har «**tilstrekkeleg kompetanse i grunnskolefaga til å følgje opplæringa i eit eller fleire fag på vidaregåande**»
- Inga rettighet, men eit høve til å ta fellesfag og programfag som byggjer på fag i grunnskulen
- Kommunen/skulen fattar enkeltvedtaket – krav til samtykke før vedtak
- Ein føresetnad for ordninga er samarbeid mellom kommunen og fylkeskommunen
 - Kommunen kan ikkje binde fylkeskommunen
 - Eleven har status som deltidselev i vgo i det aktuelle faget/evt. privatist
- Individuell vurdering både på ungdomstrinnet og i videregående opplæring

Fag frå videregående, forts.

- Eleven har rett til dokumentasjon fra vgo
- Faga godkjennast etter § 1-16 første ledd
- Kan bruke timane i valfag og 60 % av timane i utdanningsval til å ta fag frå videregående opplæring
- Om eksamen – forskrift til oppl.§ 3-25 (3) og forskrift til psl. § 3-24 (3)
 - Eleven er med i trekket til eksamen i faget det året eleven avsluttar faget
 - Trekk på 10. trinn – skal trekkes i 1 fag muntleg og skriftleg som andre elevar – ev. tidligare trekk kjem i tillegg
- Inntak til videregående opplæring – som heiltidselev
- Gjennomføring av videregående opplæring

Innføringstilbod – vurdering

- Heimel til å organisere innføringstilbod i oppl. §§ 2-8 siste ledd og 3-12 siste ledd samt psl. §3-5 (5)
- Forskriftsendring knytt til individuell vurdering for elevar i innføringstilbod
 - Regulert i forskrift til oppl.§ 3-21 og forskrift til psl. § 3-20
 - Kan ikkje fritakast frå halvårsvurdering utan karakter
 - **Vurdering med karakter - ulike fritaksreglar i grunnskulen og vidaregåande opplæring**
 - Grunnskulen:** kan fritakast frå halvårsvurdering med karakter og standpunktkarakter
 - Vgo:** kan fritakast frå halvårsvurdering med karakter, men ikkje frå standpunktkarakterar og eksamen

Kompetansebevis vaksne

- Heimel: forskrift til opplæringslova § 4-33a
- Innført plikt til å utferdige kompetansebevis som dokumentasjon for grunnskuleopplæring for vaksne etter kapittel 4A
- Førast etter dei samme prinsippa som i vgo
- Dokumentasjon for grunnskuleopplæring når vilkåra for vitnemål etter § 4-33 ikkje er oppfylt
- Hva skal førast?
 - Standpunktkarakter, eksamenskarakter
 - Godkjent realkompetanse
 - Opplæring i delar av eit fag eller grunnleggjande ferdigheiter
- Kommunen har ansvaret for å utferdige kompetansebevis
- For meir om grunnskuleopplæring for vaksne, sjå Udir-3-2012

Tilsetting av lærarar med den nye grunnskulelærarutdanninga

- Opna for tilsetting av grunnskulelærarar i forskrift til opplæringsloven § 14-9 siste ledd
- Kan tilsettast på alle trinn i grunnskolen
 - Ferdige f.o.m. våren 2012
 - Som ein allmennlærer
 - Skil ikkje mellom dei ulike inndelingane i utdanninga
- Større revisjon av kapittel 14
 - Krav til relevant kompetanse i undervisningsfaget
 - Høring

Læreplanrelaterte endringer

Kroppsøving

Endringar i forskrift til opplæringslova

- § 3-3 andre ledd: Grunnlaget for vurdering
- (§ 3-23: Fritak frå vurdering med karakter)

Revidert læreplan i kroppsøving **NB!**

**Fylkeskonferanse for Møre og Romsdal om endringer
i kroppsøvingsfaget**

Rica Seilet, Molde 4.april -13

Målgruppe: kroppsøvingslærarar og skuleleiarar i grunnskulen og vgo

Kroppsøving

Forskrifta § 3-3: *Grunnlaget for vurdering*

Første ledd er ikkje endra:

Grunnlaget for vurdering i kroppsøving er, som i andre fag, dei samla kompetansemåla i læreplanen.

- Dette er eit målrelatert vurderingsprinsipp.
- Den enkelte elev skal ikkje vurderast i forhold til andre elevar sin kompetanse.
- Det er forskriftsstridig å leggje til grunn eit normrelatert vurderingsprinsipp, t.d. ein normalfordelingskurve

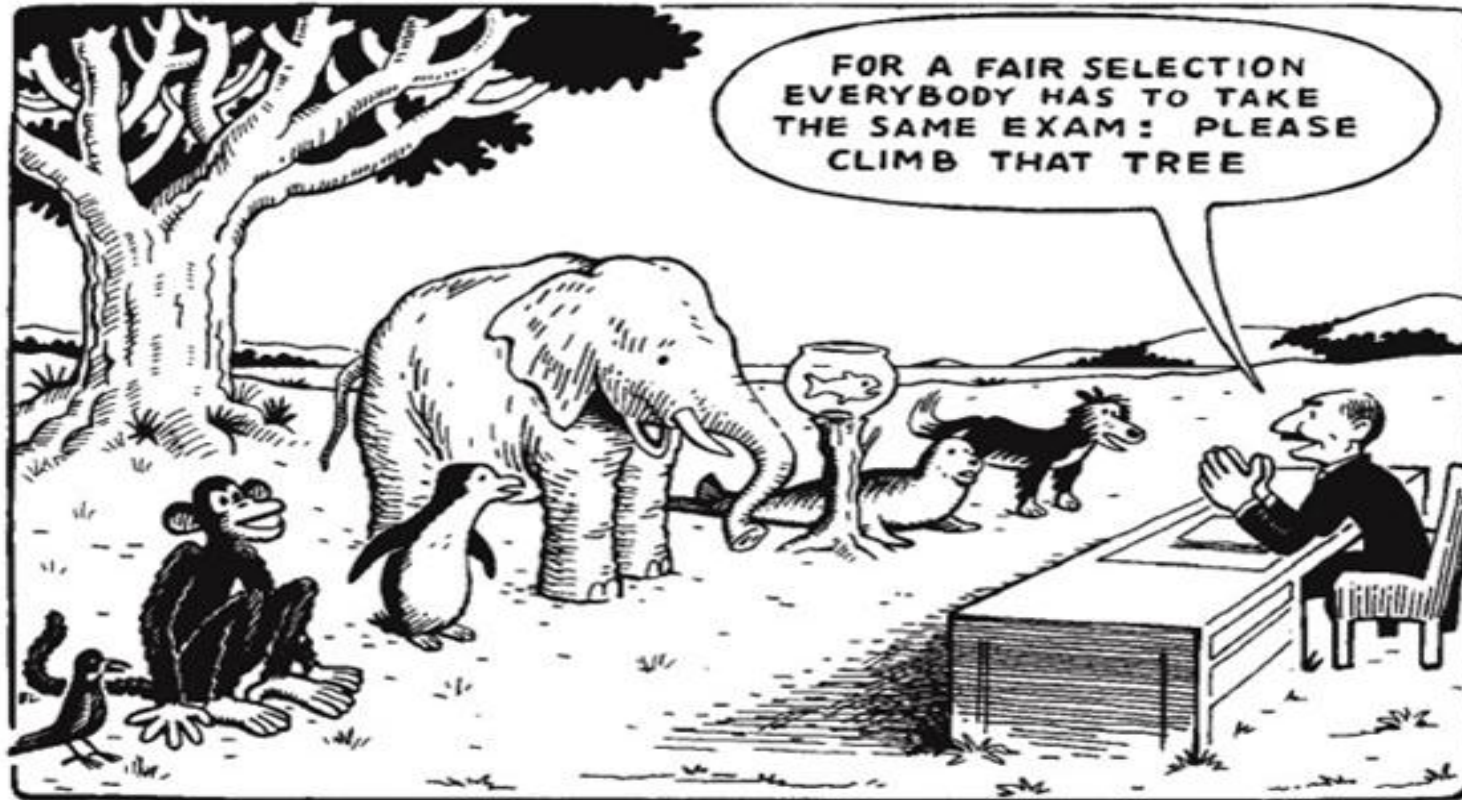

Forskrifta § 3-3: ***Grunnlaget for vurdering i fag***

Andre ledd er endra:

«I vurderinga i fag skal ikkje føresetnadene til den enkelte, fråvær, eller forhold knytte til orden og åtferda til eleven, lærlingen eller lære kandidaten trekkjast inn. ***I faget kroppsøving skal innsatsen til eleven vere ein del av grunnlaget for vurdering.***»

- Vurderingsgrunnlaget i kroppsøving er no det same i heile grunnopplæringa
- Innsats er no ein del av vurderingsgrunnlaget i kroppsøving
- Omsyn til eleven sine føresetnader i kroppsøvingsfaget er ikkje nemnt i § 3-3, men....

... men opplæringslova § 1-3 Tilpassa opplæring og tidleg innsats seier følgande: «Opplæringa skal tilpassast evnene og føresetnadene hjå den enkelte eleven, (...)»

Eleven sine individuelle føresetnader

- Eleven sine føresetnader, fråvær eller forhold knytt til orden eller åtferd skal ikkje kan trekkjast inn i vurderinga. Jf § 3-3, endra andre ledd

MEN

- Sjølv om formuleringa om elevens individuelle føresetnader er fjerna frå § 3-3 i kroppøving, er eleven sine individuelle føresetnader innarbeidd i mange av kompetansemåla, og skal derfor trekkjast inn i vurderinga.

I omgrepet innsats ligg det at eleven:

- prøver å løyse faglege utfordringar etter beste evne utan å gje opp
- viser selvstende og utfordrar eigen fysisk kapasitet
- samarbeider med andre og bidreg til at andre lærer i faget
- held fram med å øve også når det ikkje gjev resultat i form av prestasjon eller ferdighetsutvikling.
- samarbeidsoppgåver krev at alle yt innsats og opptrer målretta for at den enkelte skal kunne utvikle kompetansen sin

Arbeidslivsfag

- Tidsavgrensa forskriftsendring. Gjeld til 31. juli 2016
- Skuleeigar kunne starte opp med arbeidslivsfag for elever på 8. trinn skoleåret 2012/2013 uten å gå vegen om forsøk. Må rapportere i GSI!
- Nytt femte ledd i forskrift til oppl. § 1-8 og forskrift til psl. 2A-6
- Arbeidslivsfaget er et alternativ til et fremmedspråk eller til språklig fordypning. Elevane må få tilbud om faget gjennom alle de tre årene på ungdomstrinnet.
- Se rundskriv Udir-4-12
- Arbeidslivsfag for elever på 8. trinn skoleåret 2013/14? Rapportering.

Tid til elevmedverknad og elevråd

- Heimel: forskrift til oppl. §1-4a og forskrift til psl. § 2A-5a
- Må sjåast i samanheng med innføringa av valfag og avviklinga av faget elevrådsarbeid på ungdomsteget
 - Arbeidet med elevdemokrati skal ikkje svekkast
- Presiserer at alle elevar skal ha høve til å arbeide med saker knytt til elevdemokrati og medverknad
 - Gjeld både grunnskulen og vidaregåande opplæring
 - Vid tolking av elevdemokrati og medverknad
 - Sjå m.a. høyringsutkast til justeringar i læreplan for samfunnsfag
- Arbeidet må avklarast med skulen på førehand
- Reknast ikkje som fråvær

Valfag

- Forskrift til opplæringslova § 1-14 og forskrift til privatskolelova § 2A-10
- Elevane skal ha valfag på 8., 9. og 10 trinn.
- Innførast gradvis: 8. trinn hausten 2012, 8. og 9. trinn hausten 2013.
- 8 nye læreplanar og endringar i fag- og timefordelinga for ungdomssteget. Faget elevrådsarbeid avviklast (Høyring: 7 nye valfag. Hausten -13?)
- Skuleeigar har plikt til å sette i gang minimum 2 valfag per skule
 - Større skular bør sette i gang fleire
- Skuleeigar avgjer kva valfag og korleis desse skal organiserast
 - Kan aldersblandast
 - Eleven kan velge same valfag på nytt - samme læreplan
 - Elevane bør involverast i utvelginga av valfag
- Fordeling av eleven til ulike valfag er ikkje eit enkeltvedtak

Forts. valfag

- Tida til valfag kan brukast til å ta fag fra vidaregåande opplæring, jf. forskrift til oppl. 1-15 (3) og forskrift til psl. § 2A-11 (3)
- Sluttvurdering i valfag
 - Standpunktkarakter når fag avsluttast
 - Gjennomsnittskarakter ved inntak til vgo
 - Ikkje eksamen i valfag
- Private skular kan søke Udir om å få godkjent andre valfag
- Rundskriv Udir-7-2012

Rundskriv

- Udir-1-2012- Kunnskapsløftet - fag- og timefordeling og tilbudsstruktur
- Udir-2-2012 - Behandlingen av saker om skolenedleggelse og kretsgrenser
- Udir-3-2012 – Voksnes rett til grunnskoleopplæring etter opplæringsloven kap. 4A
- Udir-4-2012 – Arbeidslivsfaget – tidsavgrensa endringar
- Udir-7-2012 – Innføring av valgfag på ungdomstrinnet
- Udir-8-2012 – Endringer i faget kroppsøving
- Udir-9-2012 – Sterkt svaksynte og blinde elevers rettigheter
- Udir-10-2012- Skolepersonalets opplysningsplikt til barnevernet

Anna

- Veileder om innføringstilbud for nyankomne minoritetsspråklige elever
- Informasjon om regelverk til foreldre (elektronisk brosjyre)
- Tolkningsuttalelser:
<http://www.udir.no/Regelverk/Tolkning-av-regelverket/>

Fristar for rektor/skuleleiing

- **Påmelding av kandidatar til eksamen**
 - + bestilling av materiell til kandidatar med behov for særskild tilrettelegging (førebuingsmateriell/eksamensoppgåver/spes for faget matematikk)
- **Forslag om fagpersonar til sensorcorpset.**
 - Sensorskulering: 13.- 14. mai, Hotell Alexandra, Loen
 - Fellessensur: 17.- 18. juni
 - Molde: Norsk og engelsk
 - Loen: Matematikk

Frist: innan 1. mars i PAS